

achterliggende reden voor strafbaarstelling van het gebruik van deze bewustzijnsbeïnvloedende stoffen in het verkeer, te weten het bevorderen van de verkeersveiligheid (vgl. artikel 2 van de Wegenverkeerswet 1994). Bij het stellen van grenswaarden ontstaat niet het risico dat, zoals wel het geval is bij invoering van zero tolerance, bestuurders kunnen worden gestraft ten aanzien van wie geen verband kan worden vastgesteld tussen het gebruik van de betrokken stof en de verkeersveiligheid. Indien u niettemin onoverkomelijke bezwaren tegen het hanteren van grenswaarden voor drugs in het verkeer hebt, en voorkeur geeft aan de introductie van zero tolerance voor drugs verzoek ik u dat gemotiveerd in uw advies aan te geven en daarbij tevens toe te lichten of zero tolerance alsdan ook van toepassing zou moeten zijn voor het gebruik van alcohol en geneesmiddelen in het verkeer en zo nee, waarom niet.

**Directoraat-Generaal
Wetgeving, Internationale
Aangelegenheden en
Vreemdelingenzaken**
Directie Wetgeving
Sector straf- en sanctierecht

Datum
23 september 2010

Ons kenmerk
5650699/10/6

Voor een uitgebreidere beschrijving van de inhoud en de achtergronden van het conceptwetsvoorstel verwijs ik u naar de memorie van toelichting.

Bij het opstellen van het onderhavige conceptwetsvoorstel is zoveel mogelijk rekening gehouden met de adviezen die destijds over het vorige conceptwetsvoorstel zijn uitgebracht.

Graag ontvang ik uw advies binnen twee maanden na dagtekening van deze brief.

Tot slot wijs ik u erop dat, om zicht te krijgen op de organisatorische en financiële consequenties van dit conceptwetsvoorstel voor alle partners in de strafrechtssketen die bij de uitvoering van dit wetsvoorstel zullen zijn betrokken, de komende maanden, in nauwe samenwerking met de betrokken partners, door middel van een zogenaamde uitvoeringstoets in kaart zal worden gebracht tot hoeveel extra zaken dit conceptwetsvoorstel zal leiden en welke organisatorische en financiële gevolgen daaruit voor eenieder voortvloeien.

De Minister van Justitie,
Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

10.2.e

Ministerie van Justitie

DOSSIER

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

De Raad van Korpschefs
VTS Politie Nederland
Postbus 14
3730 AA DE BILT

**Directoraat-Generaal
Wetgeving, Internationale
Aangelegenheden en
Vreemdelingenzaken**
Directie Wetgeving
Sector straf- en sanctierecht

Schedeldoekshaven 100
2511 EX Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.justitie.nl

Contactpersoon

10.2.e

Datum 23 september 2010
Onderwerp Conceptvoorstel van wet houdende wijziging van de
Wegenverkeerswet 1994 in verband met het verbeteren van de
aanpak van het rijden onder invloed van drugs

Ons kenmerk
5650699/10/6

Bijlagen
2

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

Hierbij leg ik u, mede namens de Minister van Verkeer en Waterstaat, het bovenvermelde conceptwetsvoorstel met de daarbij behorende memorie van toelichting ter advisering voor. Het wetsvoorstel vormt feitelijk een voortzetting van het concept-wetsvoorstel dat onze voorgangers in 2003 te ruste hebben gelegd. In dat conceptwetsvoorstel was als voorselectiemiddel de urinetest aangewezen om de verdenking te doen ontstaan van rijden onder invloed van drugs of geneesmiddelen. Mede naar aanleiding van de over dat concept uitgebrachte adviezen hebben onze voorgangers in 2003 besloten met het verder in procedure brengen van het wetsvoorstel te wachten tot het moment waarop er een adequater selectiemiddel dan de urinetest, te weten de speekseltester, beschikbaar zou zijn. De speekseltester is thans geschikt om als voorselectiemiddel te kunnen worden ingezet voor het vaststellen van het gebruik van een aantal drugs en wordt dan ook bij het onderhavige conceptwetsvoorstel in de Wegenverkeerswet 1994 geïntroduceerd. De speekseltester zal alleen worden ingezet als voorselectiemiddel, als bewijsmiddel blijft het afnemen van bloed gelden. Voor de drugs waarvan het gebruik niet met behulp van de speekseltester kan worden vastgesteld, en voor geneesmiddelen wordt de huidige wijze waarop voldoende verdenking wordt verkregen van het rijden onder invloed van die stoffen, in de Wegenverkeerswet 1994 vastgelegd. Het betreft hier de verplichting om mee te werken aan een onderzoek van de psychomotorische functies en de oog- en spraakfuncties.

Het conceptwetsvoorstel voorziet er verder in dat, naar analogie van het concept uit 2003, voor drugs afzonderlijke grenswaarden zullen gelden. Deze zullen op basis van het bijgevoegde Advies grenswaarden voor drugs van 31 maart 2010 bij algemene maatregel van bestuur, die gebaseerd zal zijn op het voorgestelde artikel 8, vijfde lid, van de Wegenverkeerswet 1994, worden vastgelegd. Met het stellen van grenswaarden sluit ik aan bij de huidige regeling van artikel 8, eerste lid, van die wet en de daaruit voortgevloeide rechtspraktijk waarin de mate van het gebruik van een bepaalde drug en het effect daarvan op de verkeersveiligheid, leidend is voor het beantwoorden van de vraag of er sprake is van strafbaar gebruik van drugs. Deze regeling sluit ook aan bij de regeling ten aanzien van het gebruik van alcohol en geneesmiddelen in het verkeer en bij de achterliggende reden voor strafbaarstelling van het gebruik van deze bewustzijnsbeïnvloedende stoffen in het verkeer, te weten het bevorderen van de

verkeersveiligheid (vgl. artikel 2 van de Wegenverkeerswet 1994). Bij het stellen van grenswaarden ontstaat niet het risico dat, zoals wel het geval is bij invoering van zero tolerance, bestuurders kunnen worden gestraft ten aanzien van wie geen verband kan worden vastgesteld tussen het gebruik van de betrokken stof en de verkeersveiligheid. Indien u niettemin onoverkomelijke bezwaren tegen het hanteren van grenswaarden voor drugs in het verkeer hebt, en voorkeur geeft aan de introductie van zero tolerance voor drugs verzoek ik u dat gemotiveerd in uw advies aan te geven en daarbij tevens toe te lichten of zero tolerance alsdan ook van toepassing zou moeten zijn voor het gebruik van alcohol en geneesmiddelen in het verkeer en zo nee, waarom niet.

**Directoraat-Generaal
Wetgeving, Internationale
Aangelegenheden en
Vreemdelingenzaken**
Directie Wetgeving
Sector straf- en sanctierecht

Datum
23 september 2010

Ons kenmerk
5650699/10/6

Voor een uitgebreidere beschrijving van de inhoud en de achtergronden van het conceptwetsvoorstel verwijs ik u naar de memorie van toelichting.

Bij het opstellen van het onderhavige conceptwetsvoorstel is zoveel mogelijk rekening gehouden met de adviezen die destijds over het vorige conceptwetsvoorstel zijn uitgebracht.

Graag ontvang ik uw advies binnen twee maanden na dagtekening van deze brief.

Tot slot wijs ik u erop dat, om zicht te krijgen op de organisatorische en financiële consequenties van dit conceptwetsvoorstel voor alle partners in de strafrechtssketen die bij de uitvoering van dit wetsvoorstel zullen zijn betrokken, de komende maanden, in nauwe samenwerking met de betrokken partners, door middel van een zogenaamde uitvoeringstoets in kaart zal worden gebracht tot hoeveel extra zaken dit conceptwetsvoorstel zal leiden en welke organisatorische en financiële gevolgen daaruit voor eenieder voortvloeien.

De Minister van Justitie,
Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

10.2.e

Ministerie van Justitie

DOSSIER

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

De Stichting Wetenschappelijk Onderzoek Verkeersveiligheid
Postbus 1090
2260 BB LEIDSCHENDAM

**Directoraat-Generaal
Wetgeving, Internationale
Aangelegenheden en
Vreemdelingenzaken**
Directie Wetgeving
Sector straf- en sanctierecht

Schedeldoekshaven 100
2511 EX Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.justitie.nl

Contactpersoon

10.2.e

Datum 23 september 2010
Onderwerp Conceptvoorstel van wet houdende wijziging van de
Wegenverkeerswet 1994 in verband met het verbeteren van de
aanpak van het rijden onder invloed van drugs

Ons kenmerk
5650699/10/6

Bijlagen
2

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

Hierbij leg ik u, mede namens de Minister van Verkeer en Waterstaat, het bovenvermelde conceptwetsvoorstel met de daarbij behorende memorie van toelichting ter advisering voor. Het wetsvoorstel vormt feitelijk een voortzetting van het concept-wetsvoorstel dat onze voorgangers in 2003 te ruste hebben gelegd. In dat conceptwetsvoorstel was als voorselectiemiddel de urinetest aangewezen om de verdenking te doen ontstaan van rijden onder invloed van drugs of geneesmiddelen. Mede naar aanleiding van de over dat concept uitgebrachte adviezen hebben onze voorgangers in 2003 besloten met het verder in procedure brengen van het wetsvoorstel te wachten tot het moment waarop er een adequater selectiemiddel dan de urinetest, te weten de speekseltester, beschikbaar zou zijn. De speekseltester is thans geschikt om als voorselectiemiddel te kunnen worden ingezet voor het vaststellen van het gebruik van een aantal drugs en wordt dan ook bij het onderhavige conceptwetsvoorstel in de Wegenverkeerswet 1994 geïntroduceerd. De speekseltester zal alleen worden ingezet als voorselectiemiddel, als bewijsmiddel blijft het afnemen van bloed gelden. Voor de drugs waarvan het gebruik niet met behulp van de speekseltester kan worden vastgesteld, en voor geneesmiddelen wordt de huidige wijze waarop voldoende verdenking wordt verkregen van het rijden onder invloed van die stoffen, in de Wegenverkeerswet 1994 vastgelegd. Het betreft hier de verplichting om mee te werken aan een onderzoek van de psychomotorische functies en de oog- en spraakfuncties.

Het conceptwetsvoorstel voorziet er verder in dat, naar analogie van het concept uit 2003, voor drugs afzonderlijke grenswaarden zullen gelden. Deze zullen op basis van het bijgevoegde Advies grenswaarden voor drugs van 31 maart 2010 bij algemene maatregel van bestuur, die gebaseerd zal zijn op het voorgestelde artikel 8, vijfde lid, van de Wegenverkeerswet 1994, worden vastgelegd. Met het stellen van grenswaarden sluit ik aan bij de huidige regeling van artikel 8, eerste lid, van die wet en de daaruit voortgevloeide rechtspraktijk waarin de mate van het gebruik van een bepaalde drug en het effect daarvan op de verkeersveiligheid, leidend is voor het beantwoorden van de vraag of er sprake is van strafbaar gebruik van drugs. Deze regeling sluit ook aan bij de regeling ten aanzien van het gebruik van alcohol en geneesmiddelen in het verkeer en bij de

achterliggende reden voor strafbaarstelling van het gebruik van deze bewustzijnsbeïnvloedende stoffen in het verkeer, te weten het bevorderen van de verkeersveiligheid (vgl. artikel 2 van de Wegenverkeerswet 1994). Bij het stellen van grenswaarden ontstaat niet het risico dat, zoals wel het geval is bij invoering van zero tolerance, bestuurders kunnen worden gestraft ten aanzien van wie geen verband kan worden vastgesteld tussen het gebruik van de betrokken stof en de verkeersveiligheid. Indien u niettemin onoverkomelijke bezwaren tegen het hanteren van grenswaarden voor drugs in het verkeer hebt, en voorkeur geeft aan de introductie van zero tolerance voor drugs verzoek ik u dat gemotiveerd in uw advies aan te geven en daarbij tevens toe te lichten of zero tolerance alsdan ook van toepassing zou moeten zijn voor het gebruik van alcohol en geneesmiddelen in het verkeer en zo nee, waarom niet.

**Directoraat-Generaal
Wetgeving, Internationale
Aangelegenheden en
Vreemdelingenzaken**
Directie Wetgeving
Sector straf- en sanctierecht

Datum
23 september 2010

Ons kenmerk
5650699/10/6

Voor een uitgebreidere beschrijving van de inhoud en de achtergronden van het conceptwetsvoorstel verwijs ik u naar de memorie van toelichting.

Bij het opstellen van het onderhavige conceptwetsvoorstel is zoveel mogelijk rekening gehouden met de adviezen die destijds over het vorige conceptwetsvoorstel zijn uitgebracht.

Graag ontvang ik uw advies binnen twee maanden na dagtekening van deze brief.

Tot slot wijs ik u erop dat, om zicht te krijgen op de organisatorische en financiële consequenties van dit conceptwetsvoorstel voor alle partners in de strafrechtssketen die bij de uitvoering van dit wetsvoorstel zullen zijn betrokken, de komende maanden, in nauwe samenwerking met de betrokken partners, door middel van een zogenaamde uitvoeringstoets in kaart zal worden gebracht tot hoeveel extra zaken dit conceptwetsvoorstel zal leiden en welke organisatorische en financiële gevolgen daaruit voor eenieder voortvloeien.

De Minister van Justitie,
Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

10.2.e

Ministerie van Justitie

DOSSIER

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Het College van procureurs-generaal
Postbus 20305
2500 EH DEN HAAG

**Directoraat-Generaal
Wetgeving, Internationale
Aangelegenheden en
Vreemdelingenzaken**
Directie Wetgeving
Sector straf- en sanctierecht

Schedeldoekshaven 100
2511 EX Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.justitie.nl

Contactpersoon

10.2.e

Datum 23 september 2010
Onderwerp Conceptvoorstel van wet houdende wijziging van de
Wegenverkeerswet 1994 in verband met het verbeteren van de
aanpak van het rijden onder invloed van drugs

Ons kenmerk
5650699/10/6

Bijlagen
2

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

Hierbij leg ik u, mede namens de Minister van Verkeer en Waterstaat, het bovenvermelde conceptwetsvoorstel met de daarbij behorende memorie van toelichting ter advisering voor. Het wetsvoorstel vormt feitelijk een voortzetting van het concept-wetsvoorstel dat onze voorgangers in 2003 te ruste hebben gelegd. In dat conceptwetsvoorstel was als voorselectiemiddel de urinetest aangewezen om de verdenking te doen ontstaan van rijden onder invloed van drugs of geneesmiddelen. Mede naar aanleiding van de over dat concept uitgebrachte adviezen hebben onze voorgangers in 2003 besloten met het verder in procedure brengen van het wetsvoorstel te wachten tot het moment waarop er een adequater selectiemiddel dan de urinetest, te weten de speekseltester, beschikbaar zou zijn. De speekseltester is thans geschikt om als voorselectiemiddel te kunnen worden ingezet voor het vaststellen van het gebruik van een aantal drugs en wordt dan ook bij het onderhavige conceptwetsvoorstel in de Wegenverkeerswet 1994 geïntroduceerd. De speekseltester zal alleen worden ingezet als voorselectiemiddel, als bewijsmiddel blijft het afnemen van bloed gelden. Voor de drugs waarvan het gebruik niet met behulp van de speekseltester kan worden vastgesteld, en voor geneesmiddelen wordt de huidige wijze waarop voldoende verdenking wordt verkregen van het rijden onder invloed van die stoffen, in de Wegenverkeerswet 1994 vastgelegd. Het betreft hier de verplichting om mee te werken aan een onderzoek van de psychomotorische functies en de oog- en spraakfuncties.

Het conceptwetsvoorstel voorziet er verder in dat, naar analogie van het concept uit 2003, voor drugs afzonderlijke grenswaarden zullen gelden. Deze zullen op basis van het bijgevoegde Advies grenswaarden voor drugs van 31 maart 2010 bij algemene maatregel van bestuur, die gebaseerd zal zijn op het voorgestelde artikel 8, vijfde lid, van de Wegenverkeerswet 1994, worden vastgelegd. Met het stellen van grenswaarden sluit ik aan bij de huidige regeling van artikel 8, eerste lid, van die wet en de daaruit voortgevloeide rechtspraktijk waarin de mate van het gebruik van een bepaalde drug en het effect daarvan op de verkeersveiligheid, leidend is voor het beantwoorden van de vraag of er sprake is van strafbaar gebruik van drugs. Deze regeling sluit ook aan bij de regeling ten aanzien van het gebruik van alcohol en geneesmiddelen in het verkeer en bij de

achterliggende reden voor strafbaarstelling van het gebruik van deze bewustzijnsbeïnvloedende stoffen in het verkeer, te weten het bevorderen van de verkeersveiligheid (vgl. artikel 2 van de Wegenverkeerswet 1994). Bij het stellen van grenswaarden ontstaat niet het risico dat, zoals wel het geval is bij invoering van zero tolerance, bestuurders kunnen worden gestraft ten aanzien van wie geen verband kan worden vastgesteld tussen het gebruik van de betrokken stof en de verkeersveiligheid. Indien u niettemin onoverkomelijke bezwaren tegen het hanteren van grenswaarden voor drugs in het verkeer hebt, en voorkeur geeft aan de introductie van zero tolerance voor drugs verzoek ik u dat gemotiveerd in uw advies aan te geven en daarbij tevens toe te lichten of zero tolerance alsdan ook van toepassing zou moeten zijn voor het gebruik van alcohol en geneesmiddelen in het verkeer en zo nee, waarom niet.

**Directoraat-Generaal
Wetgeving, Internationale
Aangelegenheden en
Vreemdelingenzaken**
Directie Wetgeving
Sector straf- en sanctierecht

Datum
23 september 2010

Ons kenmerk
5650699/10/6

Voor een uitgebreidere beschrijving van de inhoud en de achtergronden van het conceptwetsvoorstel verwijs ik u naar de memorie van toelichting.

Bij het opstellen van het onderhavige conceptwetsvoorstel is zoveel mogelijk rekening gehouden met de adviezen die destijds over het vorige conceptwetsvoorstel zijn uitgebracht.

Graag ontvang ik uw advies binnen twee maanden na dagtekening van deze brief.

Tot slot wijs ik u erop dat, om zicht te krijgen op de organisatorische en financiële consequenties van dit conceptwetsvoorstel voor alle partners in de strafrechtsketen die bij de uitvoering van dit wetsvoorstel zullen zijn betrokken, de komende maanden, in nauwe samenwerking met de betrokken partners, door middel van een zogenaamde uitvoeringstoets in kaart zal worden gebracht tot hoeveel extra zaken dit conceptwetsvoorstel zal leiden en welke organisatorische en financiële gevolgen daaruit voor eenieder voortvloeien.

De Minister van Justitie,
Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

10.2.e

Bureau Secretaris-Generaal
Cluster Procesondersteuning

Ministerie van Veiligheid en Justitie

T/M

☐ Nieuw

☐ Afgedaan

Ontvangen

W 28/3/11

Ontvangen

De Minister

Directie Wetgeving

Schedeldoekshaven 100
2511 EX Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/venj

Contactpersoon

10.2.e

10.2.e

007987 28.03.11 11:08

007936 24.03.11 16:27

nota

Toezening aan ICCW: voorstel van wet houdende
wijziging van de Wegenverkeerswet 1994 in verband met
het verbeteren van de aanpak van het rijden onder
invloed van drugs

Datum

21 maart 2011

Ons kenmerk

5689756/11/6

Dossiernummer

W730.23-1066534

10.2.e

Door tuss
SG
Datum/ei

DW

10.2.e

Hoofd sector Straf- en Sanctierecht

Datum/paraaf

10.2.e

Van

10.2.e

10.2.e

Visie vooraf
DGRR → DRC
Datum/paraaf

10.2.e

De minister van I&M is op 28/3
afgeleid gegaan met het wetsvoorstel

Concipiënt

10.2.e

11.1

10.2.e

10.2.e

1. Gevraagde beslissing

Directie Wetgeving

11.1

2. Korte achtergrond van het wetsvoorstel

Sinds 2000 dringt de Tweede Kamer aan op passende maatregelen tegen drugsgebruik in het verkeer. In de motie Eurlings van 30 november 2000, die de Tweede Kamer op 5 december 2000 heeft aangenomen, werd de regering al uitgenodigd te regelen dat het rijden onder invloed van drugs expliciet wordt verboden. Om uitvoering te kunnen geven aan deze motie is in 2002 een conceptwetsvoorstel opgesteld en voor advies gestuurd. Dat conceptwetsvoorstel beoogde de aanpak van het rijden onder invloed van drugs en geneesmiddelen te verbeteren ten opzichte van de huidige situatie door aan te sluiten bij de systematiek die geldt ten aanzien van het rijden onder invloed van alcohol. In dat wetsvoorstel was als voorselectiemiddel de urinetest en als bewijsmiddel het bloedonderzoek aangewezen. De — tijdens de adviesronde over het conceptwetsvoorstel geuite — bezwaren tegen de aanwijzing van de urinetest hebben uiteindelijk in 2003 tot de beslissing van de toenmalige Ministers van Verkeer en Waterstaat en van Justitie geleid dat met het verder in procedure brengen van het wetsvoorstel zou worden gewacht tot het moment waarop er een adequater selectiemiddel dan de urinetest, te weten de speekseltester, beschikbaar zou zijn.

Er is nu een speekseltester op de markt die voldoende betrouwbaar en bruikbaar is om als voorlopig selectiemiddel te kunnen worden ingezet voor het vaststellen van het gebruik van drugs. In zijn brief van 1 september 2009 heeft de toenmalige Minister van Verkeer en Waterstaat, mede namens de toenmalige Minister van Justitie, dan ook aan de voorzitter van de Tweede Kamer een wetsvoorstel aangekondigd waarin in de Wegenverkeerswet 1994 de speekseltester zal worden geïntroduceerd om drugs in het verkeer steviger te kunnen bestrijden. Het onderhavige wetsvoorstel is daar het uitvloeisel van en vormt feitelijk een voortzetting van het conceptwetsvoorstel dat hun voorgangers in 2003 te ruste hadden gelegd.

Over het concept van dat wetsvoorstel is eind september 2010 advies gevraagd aan de Nederlandse Vereniging voor Rechtspraak, de Raad voor de rechtspraak, de Nederlandse Orde van Advocaten, het College van procureurs-generaal, de Raad van Korpsscheffers en de Stichting Wetenschappelijk Onderzoek Verkeersveiligheid (SWOV). De algemene conclusie die uit de adviezen kan worden getrokken, is dat de lijn van het wetsvoorstel brede steun krijgt. Alle geraadpleegde organisaties onderschrijven het belang van het verbeteren van de aanpak van drugs in het verkeer.

10.2.e

3. Korte inhoud van het wetsvoorstel

Om de aanpak van het rijden onder invloed van drugs te verbeteren introduceert het wetsvoorstel drie instrumenten:

1. Introductie van speekseltester

In de eerste plaats voorziet het wetsvoorstel erin dat in de Wegenverkeerswet 1994 aan de opsporingsambtenaren, die met de handhaving van die wet zijn

belast, de bevoegdheid wordt toegekend om bestuurders die onder invloed van drugs zijn, te bevelen speeksel af te staan door middel van een zogenaamde speekseltester. De speekseltester zal alleen worden ingezet als voorselectiemiddel, als bewijsmiddel blijft het bloedonderzoek gelden. U zie voor meer informatie over de inhoud en achtergrond van deze wijziging: paragraaf 5.2.

2. Codificatie van onderzoek van de psychomotorische functies en de oog- en spraakfuncties

Omdat de huidige speekseltesters **niet alle drugs** (bijvoorbeeld GHB) — en ook niet het gebruik van geneesmiddelen met uitzondering van sommige benzodiazepinen — kunnen meten, bevat het wetsvoorstel in de tweede plaats de bevoegdheid voor de opsporingsambtenaren de bestuurders die rijden onder invloed van de drugs waarvan het gebruik niet met behulp van de speekseltester kan worden vastgesteld, en van geneesmiddelen, te bevelen mee te werken aan **een onderzoek van de psychomotorische functies en de oog- en spraakfuncties** (bijvoorbeeld over een lijn lopen en op één been staan). Deze bevoegdheid is een codificatie van de huidige praktijk. U zie voor meer informatie over de inhoud en achtergrond van deze wijziging: paragraaf 5.2.

3. Afzonderlijke strafbaarstelling van drugs (niet ook van geneesmiddelen)

In de derde plaats voorziet het wetsvoorstel erin dat in de Wegenverkeerswet 1994, naar analogie van de strafbaarstelling van het rijden onder invloed van alcohol, een afzonderlijke strafbaarstelling voor het rijden onder invloed van drugs wordt opgenomen. Op dit moment is het rijden onder invloed van drugs op basis van artikel 8, eerste lid, van de Wegenverkeerswet 1994 strafbaar.

Op grond van het nieuwe artikel 8, vijfde lid, is het straks verboden onder invloed van drugs te rijden indien het gebruik van een of meer drugs boven bepaalde zogenaamde gedragsgerelateerde grenswaarden ligt (zie voor meer uitleg in paragraaf 4, onder a). Boven die grenswaarden is het besturen of doen besturen van een voertuig onder invloed van drugs strafbaar. Het voorgestelde artikel 8, vijfde lid, voorziet erin dat de drugs met hun grenswaarden bij algemene maatregel van bestuur zullen worden aangewezen. Het gaat hier om de grenswaarden voor die drugs die het Nederlands Forensisch Instituut de afgelopen jaren in het bloed van bestuurders heeft gedetecteerd. Voor het rijden onder invloed van nieuwe of tot nog toe niet in Nederland in het verkeer voorkomende drugs blijft het huidige artikel 8, eerste lid, van de Wegenverkeerswet 1994 als vangnet gelden. Het onder invloed rijden van die drugs kan dus — overeenkomstig de huidige situatie — , totdat de algemene maatregel van bestuur met de grenswaarden voor die drugs is aangevuld, met behulp van dat artikellid strafrechtelijk worden aangepakt. U zie voor meer informatie over de inhoud en achtergrond van deze wijziging: paragraaf 5.1.

Voor het rijden onder invloed van geneesmiddelen wordt in dit wetsvoorstel geen afzonderlijk verbod voorgesteld. Voor de motivering daarvoor verwijs ik u naar het einde van paragraaf 5.1. Dat betekent niet dat het rijden onder invloed van geneesmiddelen niet strafrechtelijk kan worden aangepakt. Op dit moment is het rijden onder invloed van geneesmiddelen al op basis van de vangnetbepaling van artikel 8, eerste lid, van de Wegenverkeerswet 1994 strafbaar.

4. Punten die uw extra aandacht verdienen

Directie Wetgeving

a. Gedragsgerelateerde limieten of nullimieten

Tijdens het Algemeen Overleg met de Tweede Kamer op 16 december 2009 hebben de toenmalige Ministers van Justitie en van Verkeer en Waterstaat te kennen gegeven dat zij ter voorbereiding van dit wetsvoorstel zouden laten onderzoeken of grenswaarden voor drugsgebruik kunnen worden vastgesteld. In dat overleg hebben ze tevens aangegeven dat, als uit dit onderzoek naar voren zou komen dat het niet mogelijk zou zijn om met grenswaarden voor drugsgebruik te werken, zij voornemens zouden zijn te bevorderen dat van zero tolerance voor drugs in het verkeer zou worden uitgegaan. Bij zero tolerance worden ook grenswaarden gesteld, alleen zijn die niet gebaseerd op het verhoogd risico dat het gebruik van drugs door de bestuurder voor de verkeersveiligheid vormt (de zogenaamde risicogerelateerde grenswaarden) en ook niet gebaseerd op het effect dat het gebruik op de rijvaardigheid van de bestuurder heeft (de zogenaamde gedragsgerelateerde grenswaarden), maar op de in laboratoria laagst detecteerbare concentraties van drugs. Deze grenswaarden worden ook wel aangeduid als limits of quantitation (LOQ's) of nullimieten. Bij die grenswaarden bestaat er geen enkele relatie tussen het gebruik van de drugs en de verkeersveiligheid, het enkele gebruik bepaalt de grenswaarden.

De toezegging van de toenmalige Ministers van Justitie en van Verkeer en Waterstaat op 16 december 2009 heeft ertoe geleid dat in januari 2010 een adviescommissie samengesteld is, bestaande uit acht deskundigen uit Nederland, België en Duitsland op het onderzoeksgebied van rijden onder invloed. De adviescommissie is het eens over het feit dat risicogerelateerde grenswaarden op basis van de huidige wetenschappelijke inzichten niet kunnen worden aangegeven. Zoals de SWOV ook in zijn advies heeft opgemerkt, is er, anders dan ten aanzien van alcohol, op dit moment onvoldoende wetenschappelijke kennis beschikbaar om te kunnen bepalen bij welke concentratie van een bepaalde drug het risico op een ongeval in het verkeer significant toeneemt. Wel heeft de adviescommissie op basis van wetenschappelijk onderzoek consensus bereikt over te stellen gedragsgerelateerde grenswaarden voor die drugs die het Nederlands Forensisch Instituut tijdens het uitvoeren van analyses in het bloed van bestuurders hebben aangetroffen. Het gaat hier om amfetamine, methamfetamine, MDEA, MDMA, MDA, THC, cocaïne, morfine en GHB. De onderbouwing van deze grenswaarden is vastgelegd in het Advies grenswaarden voor drugs van maart 2010 dat als bijlage bij dit wetsvoorstel is gevoegd. Overigens mag worden aangenomen dat er een relatie bestaat tussen gedragsgerelateerde grenswaarden en risicogerelateerde grenswaarden, want als het gebruik van drugs een negatief effect heeft op het rijgedrag van de bestuurder, ligt het in de rede dat als gevolg daarvan ook de kans op een ongeval toeneemt.

Omdat het mogelijk is gedragsgerelateerde grenswaarden voor drugs vast te stellen, zijn de toenmalige Ministers van Justitie en van Verkeer en Waterstaat, zoals aangekondigd tijdens het Algemeen Overleg op 16 december 2009, bij de opzet van het conceptwetsvoorstel dat zij eind september 2010 voor advies hebben gestuurd, van die grenswaarden uitgegaan. Uit deze adviezen blijkt dat het merendeel voorstander is van invoering van wettelijk vastgelegde gedragsgerelateerde grenswaarden (u zie paragraaf 5.1, blz. 8). De Raad van Korpschefs is de enige tegenstander van gedragsgerelateerde grenswaarden en pleit voor nullimieten. Naar aanleiding van de over het conceptwetsvoorstel

uitgebrachte adviezen en uw toezegging, gedaan op 14 december 2010 aan het Tweede Kamerlid De Rouwe, om in het kader van dit wetsvoorstel ook de invoering van nullimieten in overweging te nemen, hebben we met de betrokken ambtenaren van de Ministeries van Infrastructuur en Milieu en van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, het Nederlands Forensisch Instituut en het openbaar ministerie opnieuw stilgestaan bij de limieten waarvan de toenmalige Ministers van Justitie en van Verkeer en Waterstaat ten tijde van het opstellen van het conceptwetsvoorstel zijn uitgegaan.

Na weging van de argumenten die vóór en tegen het hanteren van gedragsgerelateerde grenswaarden of nullimieten pleiten (u zie voor een uitgebreide beschrijving van deze argumenten: blz. 9 tot en met 12 van paragraaf 5.1), zijn we gezamenlijk tot de conclusie gekomen dat het de voorkeur verdient om — in aansluiting aan de huidige systematiek van artikel 8 van de Wegenverkeerswet 1994 en de huidige rechtspraak — vast te houden aan de voorgestelde opzet uit het conceptwetsvoorstel en in een nieuw vijfde lid van de Wegenverkeerswet 1994 te introduceren dat bestuurders bij wie de hoeveelheid drugs in het bloed hoger is dan de grenswaarden, die bij algemene maatregel van bestuur zullen worden vastgelegd, strafbaar is. Bij gedragsgerelateerde grenswaarden wordt, anders dan bij nullimieten, voorkomen dat mensen worden bestraft die wetenschappelijk gezien geen gevaar voor de verkeersveiligheid vormen. Gebleken is dat mensen bijvoorbeeld ook na vele uren sporen van afbraakproducten van THC in hun bloed kunnen hebben indien zij eerder cannabis hebben gebruikt, of van benzoylecgonine indien zij eerder cocaïne tot zich hebben genomen, en toch niet onder een zodanige invloed van die stoffen zijn dat dit een nadelig effect heeft op hun gedrag in het verkeer.

11.1

Buiten reikwijdte verzoek

Buiten reikwijdte verzoek

Directie Wetgeving

Buiten reikwijdte verzoek

Directie Wetgeving

5. Tot slot

Buiten reikwijdte verzoek

De Minister

Directie Wetgeving
sector Straf- en sanctierecht

Schedeldoekshaven 100
2511 EX Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/venj

Contactpersoon

10.2.e

nota

Nota naar aanleiding van het verslag inzake het voorstel van wet tot wijziging van de Wegenverkeerswet 1994 in verband met het verbeteren van de aanpak van het rijden onder invloed van drugs (32 859)

Datum

21 december 2011

Ons kenmerk

5719981/11/6

Dossiernummer

W730.23-1066534

Algemene leiding

Minister

Datum/eindparaaf

10.2.e

SG
Da

10.2.e

Hiërarchische lijn

DW

10.2.e

Hoofd sector Straf- en
Sanctierecht

Datum/paraaf

10.2.e

Visie vooraf

DGRR - DRC

Datum/paraaf

10.2.e

Kopie aan

10.2.e

Datum/paraaf

Gevraagde beslissing

Ik adviseer u in te stemmen met de conceptnota naar aanleiding van het verslag en deze nota, mede namens de Minister van Infrastructuur en Milieu, aan te bieden aan de voorzitter van de Tweede Kamer (die Minister zal de nota wel mede-ondertekenen).

Samenvatting

Directie Wetgeving
sector Straf- en sanctierecht

Op 28 oktober jl. heeft de Tweede Kamer het verslag uitgebracht over het wetsvoorstel verbetering aanpak drugs in het verkeer. Alle fracties die schriftelijk hebben gereageerd, ondersteunen het doel van het wetsvoorstel. Zij vinden dat de voorgestelde instrumenten bijdragen aan het vergroten van de verkeersveiligheid.

Alle fracties zijn ook positief over de introductie van de speekseltester en het onderzoek van de psychomotorische functies en de oog- en spraakfuncties als voorlopig selectiemiddel. Zij zijn echter verdeeld over de vast te stellen grenswaarden voor drugs. Het wetsvoorstel voorziet in het nieuwe artikel 8, vijfde lid, van de Wegenverkeerswet 1994 erin dat een voertuigbestuurder strafbaar is indien zijn drugsgebruik boven bij algemene maatregel van bestuur vastgestelde gedragsgerelateerde grenswaarden ligt. Gedragsgerelateerde grenswaarden zijn grenswaarden die een relatie leggen tussen de concentratie van de gebruikte drug en het effect daarvan op de rijvaardigheid van de bestuurder.

Het nieuwe artikel 8, vijfde lid, sluit aan bij de huidige systematiek van dat artikel die ervan uitgaat dat er een relatie dient te bestaan tussen de hoeveelheid van een bewustzijnsbeïnvloedende stof (zoals drugs of alcohol) die een bestuurder gebruikt heeft en het effect van die stof op zijn rijgedrag of het risico dat die stof oplevert voor de verkeersveiligheid.

De leden van de fracties van de PvdA, de SP en de ChristenUnie ondersteunen de keuze die in het wetsvoorstel is gemaakt voor gedragsgerelateerde grenswaarden. De ChristenUnie wil alleen dat de grenswaarden voor morfine en cannabis niet van toepassing zijn op de mensen die die drugs als geneesmiddel gebruiken. De leden van de VVD-fractie twijfelen over de keuze van gedragsgerelateerde grenswaarden. En de leden van de fracties van de CDA, de PVV en de SGP betreuren dat in het wetsvoorstel niet is gekozen voor nullimieten. Voor uw informatie: Nullimieten of zerotolerancewaarden zijn grenswaarden waarbij er geen enkele relatie is tussen de concentratie van de gebruikte drug en het effect of het risico daarvan op de verkeersveiligheid. Anders dan de naam van nullimieten doet veronderstellen gaan ook deze limieten niet uit van nul, maar van de laagst meetbare grenswaarden. De reden daarvoor is dat de apparatuur waarmee gemeten wordt geen nul kan meten en ook omdat van GHB bekend is dat het een lichaamseigen stof is die in lage concentratie in bloed en urine kan worden gemeten.

11.1

11.1

Directie Wetgeving
sector Straf- en sanctierecht

In de conceptnota naar aanleiding van het verslag wordt deze leden beargumenteerd aangegeven dat het beeld dat zij over drugsgebruik in het verkeer en de voorgestelde gedragsgerelateerde grenswaarden hebben, niet overeenkomt met de werkelijkheid. Voor een weerlegging van dit beeld verwijs ik u vooral naar:

- de reactie op de opmerking van de leden van de PVV-fractie dat volgens hen de argumentatie voor het hanteren van gedragsgerelateerde grenswaarden nogal summier is (u zie blz. 19 tot en met het begin van blz. 21),
- de reactie op de opmerking van de leden van de CDA-fractie dat zij het betreuren dat de regering niet heeft gekozen voor een zerotolerancebeleid (u zie halverwege blz. 23 tot en met halverwege blz. 26),
- het antwoord op de vraag van de leden van de CDA-fractie waarom de regering voor de gedragsgerelateerde grenswaarden heeft gekozen, nu die volgens hen niet goed te stellen zijn (u zie halverwege blz. 26 tot en met bovenaan blz. 27),
- de reactie op de opmerking van de leden van de SGP-fractie opmerking dat door uit te gaan van die grenswaarden volgens hen veel onduidelijkheid wordt gecreëerd (u zie blz. 30 tot halverwege 31), en
- het antwoord op de vraag van de leden van de SGP-fractie of de voorgenomen strafbaarstelling voldoende is, gezien het feit dat het gaat om drugs die in principe verboden middelen zijn (u zie onderaan blz. 6 tot en met halverwege blz. 7).

11.1

uitgegaan zou worden van nullimieten zou iemand met voor de verkeersveiligheid ongevaarlijke restanten THC of benzoylecgonine in zijn bloed niet alleen kunnen worden gestraft, maar ook lange tijd moeten wachten alvorens hij kan gaan rijden en in zijn mobiliteit worden beperkt. Dat zou disproportioneel en onrechtvaardig zijn. Voor de verkeersveiligheid is een dergelijke harde maatregel onnodig, het strafrecht is daarvoor ook niet bedoeld en de betrokken persoon wordt ten onrechte in zijn bewegingsvrijheid geschaad. Dat is naar onze mening des te schrijnender indien iemand cannabis op doktersrecept gebruikt ter bestrijding van fysieke pijn.

De wetenschappelijke onderbouwing van de gedragsgerelateerde grenswaarden is geleverd door een Adviescommissie grenswaarden. Het door die commissie opgestelde Advies grenswaarden voor drugs van 31 maart 2010, dat bij de memorie van toelichting was gevoegd, is daar het tastbare bewijs van.

Directie Wetgeving
sector Straf- en sanctierecht

In Noorwegen en Denemarken wordt op dit moment het Nederlandse voorbeeld gevolgd door in de wetgeving van die landen gedragsgerelateerde grenswaarden op te nemen.

11.1

11.1 Dat advies zullen de ambtenaren van het Ministerie van I&M ook aan hun minister geven en wordt ook ondersteund door de ambtenaren van het Ministerie van VWS.

De Minister

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
sector Straf- en sanctierecht

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/venj

Contactpersoon

10.2.e

nota

Nota naar aanleiding van het nader verslag inzake het voorstel van wet houdende wijziging van de Wegenverkeerswet 1994 in verband met het verbeteren van de aanpak van het rijden onder invloed van drugs (32 859)

Datum

12 juni 2013

Ons kenmerk

397017

Dossiernummer

W730.23-1066534

Algemene leiding

Minister
Datum/eindparaaf

SG

Datum/paraaf

Hiërarchische lijn

DWJZ
Datum/paraaf

Hoofd sector Straf- en
Sanctierecht
Datum/paraaf

Visie vooraf

DGRR - DRC
Datum/paraaf

DPol

Datum/paraaf

Kopie aan

10.2.e

Gevraagde beslissing

11.1

Samenvatting

In maart jl. heeft de Tweede Kamer een nader verslag (u zie bijlage 1) uitgebracht over het wetsvoorstel verbetering aanpak drugs in het verkeer. Aanleiding voor het nader verslag is dat de VVD-fractie twijfels heeft over de te kiezen grenswaarden voor drugs. Ze twijfelen tussen de gedragsgerelateerde grenswaarden waarvoor in het wetsvoorstel is gekozen, en nullimieten voor drugsgebruik. De PvdA-fractie heeft wel al te kennen gegeven zich achter de in het wetsvoorstel voorgestelde grenswaarden te scharen.

Het wetsvoorstel voorziet in het nieuwe artikel 8, vijfde lid, van de Wegenverkeerswet 1994 erin dat een voertuigbestuurder strafbaar is indien zijn drugsgebruik boven bij algemene maatregel van bestuur vastgestelde gedragsgerelateerde grenswaarden ligt. Gedragsgerelateerde grenswaarden zijn grenswaarden die een relatie leggen tussen de concentratie van de gebruikte drug en het effect daarvan op de rijvaardigheid van de bestuurder.

Het nieuwe artikel 8, vijfde lid, sluit aan bij de huidige systematiek van dat artikel dat ervan uitgaat dat er een relatie dient te bestaan tussen de hoeveelheid van een bewustzijnsbeïnvloedende stof die een bestuurder gebruikt heeft en het effect van die stof op zijn rijgedrag of het risico dat die stof oplevert voor de verkeersveiligheid. Met andere woorden: niet ieder gebruik van alcohol, drugs of geneesmiddelen is nu verboden, alleen als de bestuurder daardoor de verkeersveiligheid in gevaar kan brengen. Die regel geldt sinds 1935.

Voor alcohol is deze regel vertaald in grenswaarden. Die grenswaarden zijn 0,5 ‰ voor ervaren bestuurders en 0,2 ‰ voor beginnende bestuurders. De bij dit wetsvoorstel voorgestelde gedragsgerelateerde grenswaarden vormen eveneens een vertaling van die regel.

De leden van de fracties van de SGP, de PVV en het CDA en betreuren het dat in het wetsvoorstel niet is gekozen voor nullimieten en hebben inmiddels een amendement bij het wetsvoorstel ingediend. Voor uw informatie: Nullimieten of zerotolerancewaarden zijn grenswaarden waarbij er geen enkele relatie is tussen de concentratie van de gebruikte drug en het effect of het risico daarvan op de verkeersveiligheid. Anders dan de naam van nullimieten doet veronderstellen gaan ook deze limieten niet uit van nul, maar van de laagst meetbare grenswaarden. De reden daarvoor is dat de apparatuur waarmee gemeten wordt geen nul kan meten en ook omdat van GHB bekend is dat het een lichaamseigen stof is die in lage concentratie in bloed en urine kan worden gemeten.

De twijfel van de VVD-fractie hangt samen met het advies van de Raad van Korpschefs over het conceptwetsvoorstel. De Raad heeft destijds in zijn advies gepleit voor nullimieten omdat de Raad in de veronderstelling verkeerde dat dergelijke limieten de politie tijd, capaciteit en geld zou besparen omdat zij voor de politie eenvoudiger vast te stellen zouden zijn.

Om te achterhalen of de nationale politie dit standpunt van de Raad ook deelt, zijn op uw verzoek recent met vertegenwoordigers van die organisatie de verschillen en overeenkomsten in het proces bij de politie in geval van nullimieten versus gedragsgerelateerde grenswaarden doorgelopen. Daaruit is naar voren

gekomen dat, hetgeen de vertegenwoordigers van de nationale politie onderschrijven, de eerdere veronderstelling van de politie in het advies van de Raad van Korpschefs dat nullimieten beter handhaafbaar en goedkoper voor de politie zouden zijn, achteraf gezien op een misverstand berust. Het beslag op de capaciteit van de politie in geval van nullimieten of gedragsgerelateerde grenswaarden verschilt over het geheel genomen namelijk niet of nauwelijks van elkaar. Gelet daarop en omdat het werken met grenswaarden aansluit bij de systematiek die geldt voor alcohol, gaat de voorkeur van de politie blijkens een recent advies van de politie over het wetsvoorstel nu ook uit naar gedragsgerelateerde grenswaarden. Voor meer informatie verwijs ik u naar het bijgevoegde verslag van dat overleg (u zie bijlage 2) en naar blz. 8 tot en met 10 en 12 van de conceptnota naar aanleiding van het nader verslag. Het standpunt van de korpschef over (de implicaties van) het wetsvoorstel is als bijlage 3 bijgevoegd.

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
sector Straf- en sanctierecht

Cruciaal voor een meerderheid ten aanzien van de voorgestelde gedragsgerelateerde grenswaarden is de VVD-fractie. De VVD-fractie heeft in het nader verslag aangegeven dat zij haar definitieve oordeel opschort totdat zij de reactie op haar vragen van u en de Minister van IenM heeft ontvangen. "Bij de uiteindelijke oordeelsvorming met betrekking tot de keuze tussen nultolerantie en grenswaarden is voor deze leden bepalend welk middel voor de opsporingsambtenaren, het openbaar ministerie (OM) en de rechterlijke macht het meest hanteerbaar, handhaafbaar en het best meetbaar is." Zoals ik u hiervoor heb aangegeven, maakt het voor de politie niet uit voor welk stelsel gekozen wordt. De gedragsgerelateerde grenswaarden en nullimieten brengen ongeveer evenveel lasten voor de politie mee. Voor de officieren van justitie en rechters maakt dat wel uit. De gedragsgerelateerde grenswaarden zijn voor hen gunstiger dan de nullimieten. De Vereniging voor Rechtspraak, de Raad voor de rechtspraak en het College van procureurs-generaal hebben zich in hun advies over het wetsvoorstel dan ook achter de invoering van gedragsgerelateerde grenswaarden geschaard. Die grenswaarden leiden er namelijk, anders dan nullimieten, toe dat adequaat met de beschikbare schaarse capaciteit van officieren van justitie en rechters wordt omgegaan en wordt ingezet voor het vervolgen en berechten van die mensen die door hun drugsgebruik een gevaar voor andere verkeersdeelnemers kunnen vormen. Officieren van justitie en rechters hoeven bij die grenswaarden hun kostbare tijd en aandacht niet te verdelen over bestuurders die maar een geringe hoeveelheid drugs hebben gebruikt en geen gevaar op de weg opleveren, en zware drugsgebruikers, die wel door hun drugsgebruik andere verkeersdeelnemers in gevaar brengen. Bij nullimieten daarentegen zouden zij dat wel moeten doen omdat dan iedere drugsgebruiker onder de reikwijdte van de norm valt, ook degenen die uren geleden drugs hebben gebruikt waarvan de concentratie van de meetbare stof volgens wetenschappelijke inzichten geen negatieve invloed op de verkeersveiligheid heeft. Dat is precies de reden waarom destijds afgezien is van een algehele verlaging van de geldende limiet voor strafbaar besturen onder invloed van alcohol van 0,5 naar 0,2 promille. Dit argument geldt ook voor drugsgebruik in het verkeer. Voor de mensen die niet verkeersonveilig rijden door hun drugsgebruik, is het strafrecht en het instrumentarium uit de Wegenverkeerswet 1994, dat gericht is op het verbeteren van de verkeersveiligheid, niet bedoeld.

Conclusies

- Uit de eerder in de schriftelijke stukken gegeven beschrijving van de voor- en nadelen die aan de introductie van nullimieten voor drugs in het verkeer kleven, blijkt dat de nadelen van die limieten aanmerkelijk groter zijn dan de voordelen.
- Een zerotolerancebeleid zou, zoals al in het kader van eerdere stukken is geschetst, averechts werken, is disproportioneel en levert een ongelijke behandeling van verkeersdeelnemers op. Anders dan sommige fracties veronderstellen, is het voor de handhaving van het voorgestelde verbod door de politie, zoals hierboven is aangetoond en de politie onderschrijft, onnodig en voor officieren van justitie en rechters minder efficiënt om nullimieten in te voeren. Bovendien is, zoals hiervoor is aangegeven, de verkeersveiligheid beter gediend met gedragsgerelateerde grenswaarden dan met nullimieten. Bij die grenswaarden worden alleen die drugsgebruikers strafrechtelijk aangepakt die een gevaar voor andere verkeersdeelnemers kunnen vormen.

Deze conclusies zijn binnen VenJ afgestemd met DGRR, DGPOL, het OM, de nationale politie en het NFI.

Tot slot: Zoals eerder aan u is gemeld, wordt ernaar gestreefd het onderhavige wetsvoorstel op 1 juli 2014 in werking te laten treden.

Buiten reikwijdte verzoek

Buiten reikwijdte verzoek

De beoogde inwerkingtredingsdatum van beide wetsvoorstellen komt onder druk te staan als zij niet voor het herfstreces plenair in de Tweede Kamer worden behandeld. De bij de uitvoering van dit wetsvoorstel betrokken organisaties hebben namelijk vanaf de datum van aanvaarding door de Tweede Kamer 9 maanden nodig om de wetsvoorstellen te kunnen implementeren. Zij kunnen een aantal zaken pas in gang zetten als er geen wijzigingen meer in de wettekst kunnen worden aangebracht, bijvoorbeeld de aanpassingen van de ICT-systemen van de politie en het ontwikkelen en valideren van een onderzoeksmethode voor het vaststellen van drugsgebruik door het NFI.

11.1

Behandeld door 10.2.e
Functie
Bezoekadres Juliana van Stolberglaan 4 - 10
2595 CL Den Haag
Telefoon 10.2.e
E-mail

Ons kenmerk KNP13000892

Uw kenmerk -

Datum 19 juni 2013

Bijlage(n) -

Pagina 1/2

VERZONDEN 20 JUNI 2013

Ministerie van Veiligheid en Justitie
Ter attentie van de Minister
De heer mr. I.W. Opstelten
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

Onderwerp Advies over wetsvoorstel verbetering aanpak drugs in het verkeer

Geachte heer Opstelten,

In november 2010 heeft de portefeuillehouder Verkeer namens de Raad van Korpschefs advies uitgebracht over het voorstel van wet houdende wijziging van de Wegenverkeerswet 1994 in verband met het verbeteren van de aanpak van het rijden onder invloed van drugs (32 859). In maart jl. heeft de Tweede Kamer een nader verslag uitgebracht over dit wetsvoorstel, waarbij nadrukkelijk de gevolgen voor de Nationale Politie aan de orde komen. Als korpschef wil ik u dan ook graag over een aantal punten informeren.

Het eerder door de Raad van Korpschefs uitgebrachte advies kan ik mede na een recent overleg met uw Directie Wetgeving niet meer op alle onderdelen onderschrijven. Ik wil mij in mijn reactie beperken tot het noemen van de kern van het verschil van standpunt, namelijk een inhoudelijk aspect en mijn reactie vervolgens toespitsen op de gevolgen van het wetsvoorstel voor de Nationale Politie.

Het belangrijkste onderscheid is, dat ik mij wel kan vinden in het voorliggende wetsvoorstel dat een bestuurder strafbaar stelt indien zijn druggebruik boven bij algemene maatregel van bestuur vastgestelde gedragsgerelateerde grenswaarden ligt. De aanvankelijk veronderstelde impactgevolgen voor de politie zijn na nadere beschouwing van de twee opties, respectievelijk strafbaarstelling overschrijden van nullimieten of gedragsgerelateerde grenswaarden, nagenoeg gelijk. Mede om reden dat het werken met grenswaarden naar analogie aansluit bij de systematiek van de huidige alcoholwetgeving gaat mijn voorkeur uit naar dit wetsvoorstel.

Specifiek vraag ik uw aandacht voor de feitelijke impactgevolgen van dit wetsvoorstel op de politieorganisatie. Ongeacht welke optie voor de aanpak van druggebruik in het verkeer wordt gekozen, is de organisatorische belasting aanzienlijk; het vergt immers het opleiden van ruim 25.000 medewerkers.

Met de komst van de Nationale Politie is ervoor gekozen de opleidingsinspanningen, bijvoorbeeld voor mentale en fysieke weerbaarheid, te vergroten. Dit vraagt nu reeds een forse inspanning van de politieorganisatie en bestaat er geen (extra) opleidingscapaciteit meer bij de eenheden. Extra opleiden kan niet worden uitgevoerd, zonder binnen de vastgestelde beschikbare opleidingscapaciteit te herprioriteren. Opleiden zal altijd ten koste gaan van de beschikbare inzetbare politiecapaciteit. Daarnaast brengt dit wetsvoorstel substantiële financiële gevolgen mee voor de politie. De komst van deze extra handhavingstaak zonder bijbehorende financiële middelen

beperkt een effectieve handhaving aanzienlijk of zal de nakoming van andere prioriteiten in de weg staan.

Ik onderken de urgentie van dit wetsvoorstel en de huidige financiële beperkingen van de rijksbegroting. Echter omdat het beeld van verwachtingen over de uitwerking van dit wetsvoorstel van de verschillende bij dit wetsvoorstel betrokken partijen volledig behoort te zijn, wil ik mijn bevindingen voor de mondelinge behandeling van dit wetsvoorstel ter overweging bij u voorleggen. Ik adviseer om op basis van de hiervoor beschreven omstandigheden de invoeringsdatum van het wetsvoorstel niet eerder vast te stellen, dan nadat de politie operationeel en financieel hiertoe in staat is. Ik stel u voor om hierover bij gelegenheid van een MKCO te overleggen.

Met vriendelijke groet,

10.2.e

10.2.e

Mr. G.L. Bouman
korpschef

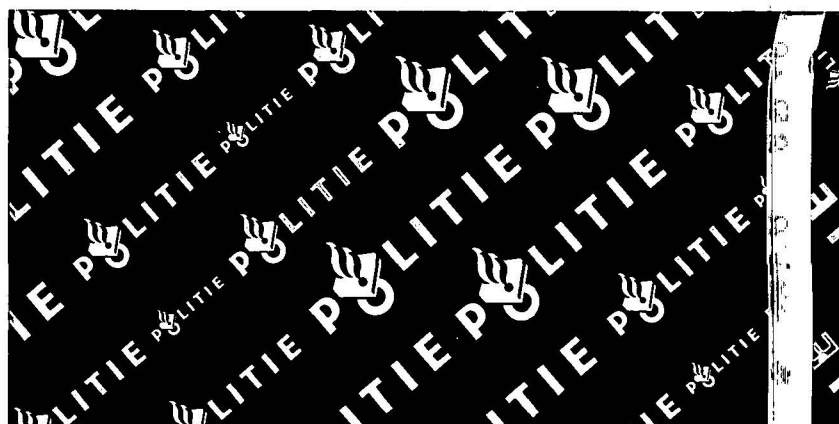

Postbus 17107
2502 CC Den Haag

Port Betaald
Port Payé
Pays-Bas

2013

FMHaaglanden
20 JUNI 2013
Ontvangen

De Minister

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
sector Straf- en sanctierecht

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/venj

Contactpersoon

10.2.e

Datum
20 augustus 2013

Ons kenmerk

Dossiernummer
W730.23-1066534

nota

Nota naar aanleiding van het nader verslag inzake het voorstel van wet houdende wijziging van de Wegenverkeerswet 1994 in verband met het verbeteren van de aanpak van het rijden onder invloed van drugs (32 859): nullimieten

Algemene leiding
Minister
Datum/eindparaaf

SG
Datum/paraaf

Hiërarchische lijn
DWJZ
Datum/paraaf

Hoofd sector Straf- en
Sanctierecht
Datum/paraaf

Visie vooraf

Kopie aan

10.2.e

Gevraagde beslissing

Graag verneem ik naar welke optie van de onder punt 2 genoemde opties uw voorkeur uitgaat. Daarna zou afstemming over deze voorkeur met uw ambtgenote van het Ministerie van IenM moeten plaatsvinden.

1. Samenvatting

Begin juli heeft u tijdens een mondelinge bespreking van de conceptnota naar aanleiding van het nader verslag inzake het voorstel van wet houdende wijziging van de Wegenverkeerswet 1994 in verband met het verbeteren van de aanpak van het rijden onder invloed van drugs verzocht om in die nota een opening te creëren op grond waarvan u tijdens de mondeling behandeling van het wetsvoorstel in de Tweede Kamer het al ingediende amendement van de Kamerleden Van der Staaij, Helder en De Rouwe kunt steunen als zich daar een meerderheid voor aandient. Dat amendement heeft tot doel om nullimieten in plaats van gedragsgerelateerde drugs in te voeren voor drugsgebruik in het verkeer.

Bij het uitwerken van uw verzoek is het (openbare) rapport van de Stichting Wetenschappelijk Onderzoek Verkeersveiligheid (SWOV) betrokken dat onlangs — in de tweede helft van juli — is gepubliceerd. De SWOV geeft in dat rapport de meest interessante resultaten van het Europese DRUID (Driving Under the Influence of Drugs, alcohol and medicines)-onderzoek voor het Nederlandse verkeersveiligheidsbeleid op het terrein van geneesmiddelen en drugs in het verkeer weer.

Uit het DRUID-onderzoek blijkt onder meer dat bij gecombineerd gebruik van verschillende drugs, van drugs en alcohol en van drugs en psychoactieve geneesmiddelen het risico op ernstig of dodelijk letsel ten opzichte van nuchtere bestuurders zeer sterk toeneemt (vergelijkbaar met een bloedalcoholgehalte van ongeveer 0,8 tot 1,2 promille). Omdat gecombineerd gebruik van deze psychoactieve stoffen een zeer versterkte risico op slachtoffers oplevert, moeten volgens de onderzoekers daarvoor lagere limieten gelden. Zij stellen voor om voor gecombineerd gebruik in de wetgeving van nullimieten uit te gaan en voor enkelvoudig gebruik van een drug van gedragsgerelateerde grenswaarden. De onderzoekers tekenen daarbij aan dat het risico op slachtoffers bij enkelvoudig gebruik van amfetamine weliswaar, net als bij gecombineerd gebruik van psychoactieve stoffen, ook zeer sterk toeneemt als de stof is uitgewerkt en de vermoeidheid toeslaat, maar dat in het Nederlandse wetsvoorstel met dat risico rekening is gehouden bij de hoogte van de gedragsgerelateerde grenswaarde voor de diverse amfetamines. De hoogte van de grenswaarde voor enkelvoudig gebruik van amfetamine is namelijk gebaseerd op de concentratie die bij reguliere gebruikers wordt waargenomen na een nacht zonder slaap.

Hieronder vindt u drie opties waarmee de Minister van IenM en u de nullimieten zouden kunnen ondersteunen.

2. Opties voor opening in de nota naar aanleiding van het nader verslag om mee te kunnen gaan met het voorstel voor nullimieten bij drugsgebruik

1. De eerste optie is een tussenvariant tussen nullimieten en gedragsgerelateerde grenswaarden. De Minister van IenM en u zouden in de nota naar aanleiding van het nader verslag kunnen aangeven dat het amendement én het recente SWOV-rapport voor u beiden aanleiding hebben gevormd om de systematiek uit het wetsvoorstel te heroverwegen en dat die heroverweging heeft geleid tot een nota van wijziging die erin voorziet dat voor gecombineerd gebruik van verschillende drugs of van drugs met alcohol of geneesmiddelen nullimieten worden gehanteerd. Voor enkelvoudig gebruik echter blijft de systematiek gehandhaafd en wordt overeenkomstig de aanbevelingen van de DRUID-onderzoekers en de

huidige tekst van het wetsvoorstel uitgegaan van gedragsgerelateerde grenswaarden. Tegelijk kondigen de Minister van IenM en u aan dat deze systematiek zal worden gemonitord en dat, indien de monitoring daartoe aanleiding geeft, die zal worden aangepast.

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
sector Straf- en sanctierecht

Deze optie komt tegemoet aan de wensen van de indieners van het amendement – een stevig optreden tegen gevaarlijke drugsgebruikers – en sluit aan bij de meest recente Europese onderzoeksresultaten en aanbevelingen. Verder is zij goed verdedigbaar en uitlegbaar, gelet op de eerder door u beide gekozen lijn van het wetsvoorstel, en proportioneel omdat de bestuurders die een groter risico voor de verkeersveiligheid vormen, harder worden aangepakt dan degenen die geen of minder risico vormen. Onder die laatste groep valt ook een deel van de medicinale drugsgebruikers waarvoor de leden van de fractie van de ChristenUnie zich in de schriftelijke stukken hard maken. Om die reden zou de nota van wijziging deze leden over de streep kunnen trekken om voor het wetsvoorstel in de gewijzigde vorm te stemmen. De uitwerking van deze optie zal om de hiervoor genoemde redenen – zo mag worden verwacht – ook goed vallen bij een groot deel van Eerste Kamer. De tussenvariant vormt namelijk een goed evenwicht tussen hard optreden tegen gevaarlijke bestuurders en een milder optreden tegen niet-gevaarlijke bestuurders waaronder medicinale drugsgebruikers en is goed handhaafbaar.

11.1

11.1

Directie Wetgeving en
Juridische Zaken
Sector Straf- en sanctierecht

3. Tot slot: afstemming met de Minister van IenM

Graag verneem ik naar welke optie uw voorkeur uitgaat. De Minister van IenM heeft juni al ingestemd met de conceptnota naar aanleiding van het nader verslag en dus met handhaving van de systematiek van het wetsvoorstel. Het verdient daarom aanbeveling dat u, voordat uw voorkeursoptie in die conceptnota wordt verwerkt, eerst overleg hebt met uw ambtgenote.

1. gecombineerd gebruik en nullimieten werd eerder niet gerechtvaardigd en disproportioneel geacht (p. 13 Mvt bij wetsvoorstel).

Inmiddels bevat het voorstel voor gecombineerd gebruik een nullimiet, waar kwam deze koerswijziging vandaan? Hoe wordt dit gerechtvaardigd? Is er nieuw onderzoek geweest? Hoe wordt gecombineerd gebruik en nullimiet nu wel proportioneel uitgelegd?

reactie

De aanleiding om via nota van wijziging een wijziging in de oorspronkelijke opzet van het wetsvoorstel te brengen heeft de combinatie gevormd van het in januari 2013 ingediende amendement Van der Staaij c.s., dat tot doel heeft om nullimieten in plaats van gedragsgerelateerde grenswaarden voor drugsgebruik in het verkeer in te voeren, en het in juli 2013 gepubliceerde rapport van de Stichting Wetenschappelijk Onderzoek Verkeersveiligheid (SWOV). In dat rapport geeft de SWOV de meest interessante resultaten weer van het Europese DRUID (Driving Under the Influence of Drugs, alcohol and medicines)-onderzoek uit 2011 voor het Nederlandse verkeersveiligheidsbeleid op het terrein van geneesmiddelen en drugs in het verkeer. Uit het DRUID-onderzoek blijkt onder meer dat bij gecombineerd gebruik van verschillende drugs en van drugs en alcohol het risico op ernstig of dodelijk letsel ten opzichte van nuchtere bestuurders zeer sterk toeneemt. Omdat gecombineerd gebruik van deze psychoactieve stoffen een zeer versterkt risico op slachtoffers oplevert, moeten volgens de onderzoekers daarvoor lagere limieten gelden dan voor enkelvoudig gebruik van deze stoffen. Zij stellen voor om voor gecombineerd gebruik in de wetgeving van nullimieten uit te gaan en voor enkelvoudig gebruik van een drug van gedragsgerelateerde grenswaarden. Omdat de Minister van VenJ en de Minister van IenM dit vanuit het oogpunt van de verkeersveiligheid een goed voorstel vinden, hebben zij dit in de nota van wijziging overgenomen.

2. gecombineerd gebruik en afwijking van wetssystematiek

Hoe komt het dat in het voorstel bij enkelvoudig gebruik van drugs of alcohol gekeken is naar een gedragsgerelateerde grenswaarde waar voor meervoudig gebruik het enkele (dubbele) gebruik al strafbaar is. Dit is niet in lijn met de systematiek? Bovendien is 2 keer een hele kleine hoeveelheid drugs, een trekje van een joint en een slok bier dan meteen strafbaar. Hoe leggen we dit uit?

reactie

Zoals in reactie op de eerste vraag is aangegeven, blijkt uit het rapport van de SWOV uit juli 2013 met de daarin verwoorde resultaten van het Europese DRUID-onderzoek uit 2011 dat bestuurders die met een combinatie van alcohol of drugs of van diverse drugs aan het verkeer deelnemen, een zeer groot gevaar voor de verkeersveiligheid. Bij gecombineerd drugsgebruik is het ongevalsrisico vergelijkbaar met een bloedalcoholgehalte van ongeveer 0,8 tot 1,2 promille en bij een combinatie van drugs en alcohol is het ongevalsrisico vergelijkbaar met een bloedalcoholgehalte van meer dan 1,2 promille. Deze percentages liggen ver boven de grens die geldt voor enkelvoudig gebruik van alcohol in het verkeer en stijgen ook flink uit boven de grens die van toepassing zal zijn op het gebruik van één drug. De onderzoekers hebben daarom voorgesteld om voor gecombineerd gebruik van die stoffen de wettelijke grens op nullimieten te stellen en bij enkelvoudig gebruik van een drug uit te gaan van gedragsgerelateerde grenswaarden. Dit voorstel is in de nota van wijziging overgenomen. Hierdoor is straks een bestuurder bij meervoudig gebruik voor ieder gebruik van die stoffen strafbaar is, indien de hoeveelheid van de gebruikte stof boven de voor de stof afzonderlijk vastgestelde nullimiet uitkomt.

De voorgestelde systematiek van grenswaarden bij enkelvoudig gebruik en nullimieten bij gecombineerd gebruik is, gelet op het voorgaande, naar de burgers zeer goed verdedigbaar en uitlegbaar. Zowel bij de keuze voor nullimieten in geval van gecombineerd gebruik als voor gedragsgerelateerde grenswaarden voor enkelvoudig gebruik, is het risico voor de verkeersveiligheid bepalend. Doordat bij gecombineerd gebruik de verkeersveiligheid meer in het geding is dan bij enkelvoudig gebruik, ligt de grens waarboven een bestuurder straks bij meervoudig gebruik strafbaar is, lager dan bij enkelvoudig gebruik en wordt er bij de eerste soort van gebruik harder opgetreden dan bij de tweede soort. Deze systematiek zorgt voor een goed evenwicht tussen hard optreden tegen bestuurders die een aanzienlijk gevaar voor de verkeersveiligheid vormen en een milder optreden tegen bestuurders die dat in mindere mate of niet doen.

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

9. amfetamine:

waarom hanteren wij een hogere waarde dan andere landen?

reactie

De grenswaarde voor amfetamine is gebaseerd op het bij de memorie van toelichting gevoegde Advies grenswaarden voor drugs van 31 maart 2010. Dit advies is gebaseerd op gegevens uit experimenteel en epidemiologisch onderzoek, geschatte concentraties in bloed na inname van een werkzame dosis, door het NFI gemeten concentraties in bloed van bestuurders, de discussie bij een eerder wetsvoorstel over grenswaarden en grenswaarden die internationaal worden gehanteerd. Op basis van deze factoren is een grenswaarde voor amfetamine en ook voor andere stoffen vastgesteld. In België wordt voor amfetamine dezelfde grenswaarde gehanteerd.

Buiten reikwijdte

De Minister

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
sector Straf- en sanctierechtTurfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/venj**Contactpersoon**

10.2.e

nota

Concept- nota naar aanleiding van het nader verslag inzake het voorstel van wet houdende wijziging van de Wegenverkeerswet 1994 in verband met het verbeteren van de aanpak van het rijden onder invloed van drugs (32 859): nullimieten voor gecombineerd gebruik van drugs en van drugs en alcohol en gedragsgerelateerde grenswaarden voor enkelvoudig drugsgebruik

Datum

22 januari 2014

Ons kenmerk

432904

Dossiernummer

W730.23 (zaak 245344)

Algemene leidingMinister
Datum/eindparaaf

SG

Datum/paraaf

Hiërarchische lijnDWJZ
Datum/paraafHoofd sector Straf- en
Sanctierecht
Datum/paraaf**Visie vooraf**DGRR/DRC
Datum/paraaf

10.2.e

Kopie aan

10.2.e

Datum/paraaf

Gevraagde beslissing

Instemmen met toezending aan de Tweede Kamer van de nota naar aanleiding van het nader verslag, mede namens de minister van IenM. Op verzoek van DRC overleg met u over al dan niet gelijktijdige toezending aan TK van de nota van wijziging, gelet op in onderhavige stuk nader toegelichte consequenties van deze wijzigingsvoorstellen.

1. Toelichting

Directie Wetgeving en
Juridische Zaken
sector Straf- en sanctierecht

Ons kenmerk
432904

Vorig najaar heeft u drie opties overwogen om in de conceptnota naar aanleiding van het verslag een opening te creëren op grond waarvan u het amendement van de Kamerleden Van der Staaij, Helder en De Rouwe zou kunnen steunen. U heeft bij mondelinge bespreking van die opties uw voorkeur uitgesproken voor optie 1, een tussenvariant tussen nullimieten en gedragsgerelateerde grenswaarden. Bij nota van wijziging zou het wetsvoorstel zodanig worden aangepast dat voor gecombineerd gebruik van drugs en van drugs en alcohol nullimieten worden geïntroduceerd en voor enkelvoudig drugsgebruik gedragsgerelateerde grenswaarden. De consequenties van deze wijziging zijn de afgelopen maanden door de betrokken ketenpartners in kaart gebracht en in onderhavige nota toegelicht. Deze vergen een expliciete weging van uw kant. Invoering van nullimieten bij gecombineerd gebruik houden materieel niet een groot verschil in ten opzichte van een grenswaarde per drug, maar dit heeft wel de nodige uitvoerings- en financiële consequenties.

Conceptnota van wijziging

De optie van de combinatie nullimieten voor gecombineerd gebruik en gedragsgerelateerde grenswaarden voor enkelvoudig gebruik, is uitgewerkt in de bijgevoegde aangepaste nota naar aanleiding van het nader verslag (u zie vooral blz. 1 en 2) en de bijgevoegde nota van wijziging. In die stukken is aangegeven dat het amendement én het recente SWOV-rapport waarin de meest interessante resultaten zijn vervat van het Europese DRUID (Driving Under the Influence of Drugs, alcohol and medicines)-onderzoek voor het Nederlandse verkeersveiligheidsbeleid op het terrein van geneesmiddelen en drugs in het verkeer, voor u en uw ambtgenote van I&M aanleiding hebben gevormd om de systematiek uit het wetsvoorstel te heroverwegen en dat die heroverweging heeft geleid tot een nota van wijziging die erin voorziet:

- dat voor gecombineerd gebruik van drugs of van drugs met alcohol nullimieten worden gehanteerd en
- dat voor enkelvoudig drugsgebruik de systematiek, overeenkomstig de aanbevelingen van de DRUID-onderzoekers en de huidige tekst van het wetsvoorstel, gehandhaafd blijft en uitgegaan blijft worden van gedragsgerelateerde grenswaarden.

2. Oordeel van de Tweede Kamer, de Eerste Kamer, de Minister van I en M en de uitvoeringsorganisaties

Tweede Kamer en Eerste Kamer

10.2.g

10.2.g

De Eerste Kamer heeft bezwaren tegen de nullimieten zoals voorgesteld in genoemd amendement Van der Staaij maar zou het gewijzigde wetsvoorstel wellicht wel kunnen steunen;

10.2.g

De vaste commissie voor VenJ van de TK heeft u op verzoek van de vaste commissie voor IenM overigens al drie keer dringend verzocht de nota naar aanleiding van het nader verslag spoedig aan de Kamer toe te zenden.

Minister van I en M

De optie tot aanpassing van het wetsvoorstel en de uitwerking daarvan is met de betrokken ambtenaren van het Ministerie van I en M besproken. De uitkomst

daarvan is dat zij hun minister daarover positief hebben geadviseerd en dat uw ambtgenote eind vorig jaar hiermee reeds heeft ingestemd.

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
sector Straf- en sanctierecht

Buiten reikwijdte

Ons kenmerk
432904

Buiten reikwijdte

Directie Wetgeving en
Juridische Zaken
sector Straf- en sanctierecht

Ons kenmerk
432904

4. Datum van inwerkingtreding wetsvoorstel

De voorgestelde wijziging van de systematiek van grenswaarden voor enkelvoudig gebruik en nullimieten voor gecombineerd gebruik zorgt ervoor dat de wet niet, zoals beoogd werd, op 1 januari 2015 in werking kan treden, maar op 1 juli 2015. Overigens voorziet de nota van wijziging in een gefaseerde inwerkingtreding, waarbij het deel dat betrekking heeft op nullimieten voor gecombineerd gebruik zo nodig later in werking kan treden dan het deel dat betrekking heeft op enkelvoudig gebruik.

De Minister

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/venj

Contactpersoon

10.2.e

Datum

22 mei 2014

Ons kenmerk

521784

Dossiernummer

W730.23-1066534

nota

Mondelinge behandeling Tweede Kamer op *dinsdag 27 mei a.s. om 16.30 – 22.00* van het voorstel van wet tot wijziging van van de Wegenverkeerswet 1994 in verband met het verbeteren van de aanpak van het rijden onder invloed van drugs (32 859)

Vooroverleg op: 26 mei om 9.30.

Door tussenkomst van

SG

Datum/eindparaaf

DWJZ

Datum/paraaf

Hoofd sector Straf- en Sanctierecht

Datum/paraaf

Van

10.2.e

Datum/paraaf

Visie vooraf

Concipiënt

10.2.e

Datum/paraaf

1. Taakverdeling tussen de Minister van I&M en u

De verantwoordelijkheid voor het wetsvoorstel verbetering aanpak drugs in het verkeer (32 859) ligt primair bij u. De Minister van IeM is de tweede ondertekenaar van dat wetsvoorstel. Omdat u de trekker bent van het wetsvoorstel, zult u tijdens de mondelinge behandeling daarvan in de Tweede Kamer in beginsel de woordvoering doen.

Met het oog daarop is bij deze nota een dossier gevoegd waarin de volgende stukken zijn opgenomen:

- inleidende spreektekst en fictieve vragen en antwoorden (zie tab 1),
- de Kamerstukken van het wetsvoorstel verbetering aanpak drugs in het verkeer (32 859) (zie tab 2),
- twee conceptamendementen: een amendement van Van der Staaij, Helder en De Rouwe tot invoering van nullimieten voor ieder drugsgebruik en een amendement van De Rouwe en Van der Staaij tot invoering van nullimieten voor ieder drugsgebruik van de beginnende bestuurder (zie tab 3),
- de tekst van de artikelen 8, 160 en 163 zoals die komt te luiden als gevolg van de wijzigingen uit het wetsvoorstel verbetering aanpak drugs in het verkeer (zie tab 4),
- het Advies grenswaarden voor drugs van 31 maart 2010 dat de wetenschappelijke basis bevat van de gedragsgerelateerde grenswaarden (zie tab 5).

De minister van I&M zal, indien nodig, vragen beantwoorden over:

- de publieksvoorlichting over het wetsvoorstel,
- het in overeenstemming brengen van de Scheepvaartverkeerswet en de Wet luchtvaart met dit wetsvoorstel, en

Verder zal tegelijk met wetsvoorstel 32 859 het wetsvoorstel worden behandeld dat tot doel heeft de recidiveregeling uit te breiden met drugsgerelateerde delicten (33 346). Voor dat wetsvoorstel is de Minister van IeM primair verantwoordelijk. Omdat zij de vragen over dat wetsvoorstel zal beantwoorden, zijn in uw dossier geen spreekteksten en achtergrondinformatie daarover opgenomen.

2. Achtergrond en korte geschiedenis van het wetsvoorstel

Sinds 2000 dringt de Tweede Kamer aan op passende maatregelen tegen drugsgebruik in het verkeer. In de motie Eurlings van 30 november 2000, die de Tweede Kamer op 5 december 2000 heeft aangenomen, werd de regering al uitgenodigd te regelen dat het rijden onder invloed van drugs expliciet wordt verboden. Om uitvoering te kunnen geven aan deze motie is in 2002 een conceptwetsvoorstel opgesteld en voor advies gestuurd. Dat conceptwetsvoorstel beoogde de aanpak van het rijden onder invloed van drugs en geneesmiddelen te verbeteren ten opzichte van de huidige situatie door aan te sluiten bij de systematiek die geldt ten aanzien van het rijden onder invloed van alcohol. In dat wetsvoorstel was als voorselectiemiddel de urinetest en als bewijsmiddel het bloedonderzoek aangewezen. De — tijdens de adviesronde over het conceptwetsvoorstel geuite — bezwaren tegen de aanwijzing van de urinetest hebben uiteindelijk in 2003 tot de beslissing van de toenmalige Ministers van Verkeer en Waterstaat en van Justitie geleid dat met het verder in procedure

brengen van het wetsvoorstel zou worden gewacht tot het moment waarop er een adequater selectiemiddel dan de urinetest, te weten de speekseltester, beschikbaar zou zijn.

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**

Er is nu een speekseltester op de markt die voldoende betrouwbaar en bruikbaar is om als voorlopig selectiemiddel te kunnen worden ingezet voor het vaststellen van het gebruik van drugs. In zijn brief van 1 september 2009 heeft de toenmalige Minister van Verkeer en Waterstaat, mede namens de toenmalige Minister van Justitie, dan ook aan de voorzitter van de Tweede Kamer een wetsvoorstel aangekondigd waarin in de Wegenverkeerswet 1994 de speekseltester zal worden geïntroduceerd om drugs in het verkeer steviger te kunnen bestrijden. Het onderhavige wetsvoorstel is daar het uitvloeisel van en vormt feitelijk een voortzetting van het conceptwetsvoorstel dat hun voorgangers in 2003 te ruste hadden gelegd.

3. Inhoud wetsvoorstel

3.1. Het wetsvoorstel bevat drie instrumenten voor de verbetering van de aanpak van drugs

Om de aanpak van het rijden onder invloed van drugs te verbeteren introduceert het wetsvoorstel drie instrumenten:

1. Introductie van speekseltester

In de eerste plaats voorziet het wetsvoorstel erin dat in de Wegenverkeerswet 1994 aan de opsporingsambtenaren, die met de handhaving van die wet zijn belast, de bevoegdheid wordt toegekend om bestuurders die onder invloed van drugs zijn, te bevelen speeksel af te staan door middel van een zogenaamde speekseltester. De speekseltester zal alleen worden ingezet als voorselectiemiddel, als bewijsmiddel blijft het bloedonderzoek gelden. U zie voor meer informatie over de inhoud en achtergrond van deze wijziging: paragraaf 5.2 van de memorie van toelichting.

2. Codificatie van onderzoek van de psychomotorische functies en de oog- en spraakfuncties

Omdat de huidige speekseltesters niet alle drugs (bijvoorbeeld GHB) — en ook niet het gebruik van geneesmiddelen met uitzondering van sommige benzodiazepinen — kunnen meten, bevat het wetsvoorstel in de tweede plaats de bevoegdheid voor de opsporingsambtenaren de bestuurders die rijden onder invloed van de drugs waarvan het gebruik niet met behulp van de speekseltester kan worden vastgesteld, en van geneesmiddelen, te bevelen mee te werken aan een onderzoek van de psychomotorische functies en de oog- en spraakfuncties (bijvoorbeeld over een lijn lopen en op één been staan). Deze bevoegdheid is een codificatie van de huidige praktijk. U zie voor meer informatie over de inhoud en achtergrond van deze wijziging: paragraaf 5.2 van de memorie van toelichting.

3. Afzonderlijke strafbaarstelling van het gebruik van drugs in het verkeer (niet ook van geneesmiddelen): gedragsgerelateerde grenswaarden voor enkelvoudig drugsgebruik en nullimieten voor gecombineerd gebruik van drugs en van drugs en alcohol

In de derde plaats voorziet het wetsvoorstel erin dat in de Wegenverkeerswet 1994, naar analogie van de strafbaarstelling van het rijden onder invloed van alcohol, een afzonderlijke strafbaarstelling voor het rijden onder invloed van drugs wordt opgenomen. Die strafbaarstelling is neergelegd in het nieuwe vijfde lid van artikel 8 van de Wegenverkeerswet 1994. Op dit moment is het rijden onder invloed van drugs op basis van artikel 8, eerste lid, van die wet strafbaar.

Het nieuwe artikel 8, vijfde lid, maakt als gevolg van de nota van wijziging die de Minister van IeM en u begin dit jaar bij de Tweede Kamer hebben ingediend, een onderscheid tussen de aanpak van enkelvoudig en meervoudig drugsgebruik. Voor enkelvoudig drugsgebruik gelden gedragsgerelateerde grenswaarden en voor meervoudig drugsgebruik nullimieten. Die nullimieten gelden ook indien drugs in combinatie met alcohol zijn gebruikt.

Gedragsgerelateerde grenswaarden zijn grenswaarden die een relatie leggen tussen de concentratie van de gebruikte drug en het effect daarvan op de rijvaardigheid van de bestuurder. Een commissie die bestond uit acht binnen- en buitenlandse deskundigen op het gebied van rijden onder invloed heeft in het Advies grenswaarden voor drugs van 31 maart 2010 per drug een voorstel gedaan voor de hoogte van de gedragsgerelateerde grenswaarde en die grenswaarden wetenschappelijke onderbouwd. Het is de bedoeling dat deze grenswaarden bij algemene maatregel van bestuur worden vastgelegd. In Noorwegen en Denemarken wordt op dit moment het Nederlandse voorbeeld gevolgd door in de wetgeving van die landen gedragsgerelateerde grenswaarden op te nemen.

Nullimieten of zerotolerancewaarden zijn grenswaarden waarbij er geen enkele relatie is tussen de concentratie van de gebruikte drug en het effect of het risico daarvan op de verkeersveiligheid. Anders dan de naam van nullimieten doet veronderstellen gaan ook deze limieten niet uit van nul, maar van de laagst meetbare grenswaarden. De reden daarvoor is dat de apparatuur waarmee gemeten wordt geen nul kan meten en ook omdat van GHB bekend is dat het een lichaamseigen stof is die in lage concentratie in bloed en urine kan worden gemeten.

Begin januari jl. heeft de eerste bespreking plaatsgevonden van een soortgelijke commissie als de commissie die heeft geadviseerd over de gedragsgerelateerde grenswaarden voor drugs. Die commissie zal in de eerste helft van dit jaar een voorstel doen voor de hoogte van de te stellen nullimieten voor drugs en alcohol indien zij op enigerlei wijze in combinatie zijn gebruikt. Voor iedere drug zal afzonderlijk een nullimiet worden bepaald en dus niet één nullimiet voor een combinatie van drugs. Dat laatste is namelijk niet mogelijk omdat de ene drug veel krachtiger is dan de andere en daarom bij een lagere concentratie in het bloed werkzaam zal zijn dan de andere. Hierop bestaat één uitzondering. Voor de amfetamine-achtige stoffen (amfetamine, methamfetamine, MDMA, MDEA en MDA) zal wel één grenswaarde worden bepaald die geldt ingeval verschillende van die stoffen gelijktijdig zijn gebruikt. Bij deze stoffen kunnen de concentraties wel worden opgeteld, omdat de werking van die stoffen goed vergelijkbaar is.

De aanleiding om via nota van wijziging een wijziging in de oorspronkelijke opzet van het wetsvoorstel te brengen heeft de combinatie gevormd van het in januari 2013 ingediende amendement Van der Staaij c.s., dat tot doel heeft om nullimieten in plaats van gedragsgerelateerde grenswaarden voor ieder drugsgebruik in het verkeer in te voeren, en het in juli 2013 gepubliceerde rapport van de Stichting Wetenschappelijk Onderzoek Verkeersveiligheid (SWOV). In dat rapport geeft de SWOV de meest interessante resultaten weer van het Europese DRUID (Driving Under the Influence of Drugs, alcohol and medicines)-onderzoek uit 2011 voor het Nederlandse verkeersveiligheidsbeleid op het terrein van geneesmiddelen en drugs in het verkeer. Uit het DRUID-onderzoek blijkt onder meer dat bij gecombineerd gebruik van verschillende drugs en van drugs en alcohol het risico op ernstig of dodelijk letsel ten opzichte van nuchtere bestuurders zeer sterk toeneemt. Omdat gecombineerd gebruik van deze psychoactieve stoffen een zeer versterkt risico op slachtoffers oplevert, moeten volgens de onderzoekers daarvoor lagere limieten gelden dan voor enkelvoudig gebruik van deze stoffen. Zij hebben dan ook voorgesteld om voor gecombineerd gebruik in de wetgeving van nullimieten uit te gaan en voor enkelvoudig gebruik van een drug van gedragsgerelateerde grenswaarden. Die systematiek hebben de Minister van IenM en u bij nota van wijziging in het wetsvoorstel neergelegd. Die systematiek is vanuit het oogpunt van de verkeersveiligheid proportioneel; een bestuurder is alleen strafbaar indien hij door zijn drugsgebruik een gevaar voor andere verkeersdeelnemers kan opleveren. Bij enkelvoudig gebruik is dat het geval indien de gebruikte hoeveelheid van de drug uitstijgt boven de daarvoor gestelde gedragsgerelateerde grenswaarde. Indien hij meer drugs of een of meer drugs in combinatie met alcohol heeft gebruikt, is de verkeersveiligheid altijd in het geding en daarom is hij in die situatie altijd strafbaar.

Indien een bestuurder straks onder invloed van een drug rijdt en de hoeveelheid van die drug boven de voor die drug vastgestelde gedragsgerelateerde grenswaarde of nullimiet uitkomt, is het bewijs geleverd dat hij het drugsverbod uit het nieuwe artikel 8, vijfde lid, van de Wegenverkeerswet 1994 heeft overtreden en is hij strafbaar. De grenswaarden en nullimieten zullen bij algemene maatregel van bestuur worden aangewezen.

Voor het rijden onder invloed van nieuwe of tot nog toe niet in Nederland in het verkeer voorkomende drugs blijft het huidige artikel 8, eerste lid, van de Wegenverkeerswet 1994 als vangnet gelden. Gebruik van nieuwe drugs kan dus — overeenkomstig de huidige situatie — , totdat de algemene maatregel van bestuur met de grenswaarden voor die drugs is aangevuld, met behulp van dat artikellid strafrechtelijk worden aangepakt.

U zie voor meer informatie over de inhoud en achtergrond van deze wijziging: paragraaf 5.1 van de memorie van toelichting en de nota van wijziging.

3.2. Geen afzonderlijke strafbaarstelling voor van het gebruik van geneesmiddelen in het verkeer

Voor het rijden onder invloed van geneesmiddelen wordt in dit wetsvoorstel geen afzonderlijk verbod voorgesteld. Voor de motivering daarvoor verwijs ik u naar het einde van paragraaf 5.1. Dat betekent niet dat het rijden onder invloed van geneesmiddelen niet strafrechtelijk kan worden aangepakt. Het rijden onder

invloed van geneesmiddelen is al en blijft op basis van de vangnetbepaling van artikel 8, eerste lid, van de Wegenverkeerswet 1994 strafbaar.

Directie Wetgeving en
Juridische Zaken

In het dossier zijn fictieve vragen en antwoorden over de hiervoor genoemde onderwerpen opgenomen.

4. Standpunt fracties Tweede Kamer

Alle fracties die in het verslag over het wetsvoorstel schriftelijk hebben gereageerd, ondersteunen het doel van het wetsvoorstel. Zij vinden dat de voorgestelde instrumenten bijdragen aan het vergroten van de verkeersveiligheid.

Alle fracties zijn ook positief over de introductie van de speekseltester en het onderzoek van de psychomotorische functies en de oog- en spraakfuncties als voorlopig selectiemiddel.

Wat een aantal fracties en u verdeeld houdt, is of de grenswaarden die het wetsvoorstel voorstelt, uit een oogpunt van verkeersveiligheid hard genoeg en proportioneel zijn. De leden van de fracties van de PvdA en de SP waren op het moment dat de nota van wijziging nog niet was ingediend, voorstander van gedragsgerelateerde grenswaarden voor drugsgebruik. De leden van de fracties van de CDA, de PVV en de SGP betreurden dat in de oorspronkelijke opzet van het wetsvoorstel niet voor ieder drugsgebruik was gekozen voor nullimieten. Met de nota van wijziging komt u deze fracties deels tegemoet. Maar dat is voor hen niet voldoende want zij hebben hun in januari 2013 ingediende amendement Van der Staaij c.s. gehandhaafd. Zij zijn niet alleen voorstander van nullimieten voor meervoudig drugsgebruik zoals de nota van wijziging voorstelt, maar ook voor enkelvoudig drugsgebruik. Verder hebben de heren De Rouwe en Van der Staaij recent een amendement ingediend op grond waarvan de nullimieten voor ieder drugsgebruik alleen voor de beginnende bestuurders (dat zijn bestuurders die slechts vijf jaar hun rijbewijs hebben) zullen gelden.

10.2 a

De Christenunie heert tot slot in het voorlopig verslag bij het wetsvoorstel aangegeven voorstander van nullimieten te zijn, maar daarbij tegelijk de kanttekening gemaakt dat deze nadelig uitpakken voor medicinale drugsgebruikers. Het kan zijn dat het bij nota van wijziging gewijzigde wetsvoorstel deze fractie weerhoudt om in te stemmen met het amendement Van der Staaij c.s.

In het dossier is voor u een inleidende spreektekst opgenomen waarin ook een reactie op de twee genoemde (concept)amendementen is gegeven.

5. Amendement Van der Staaij, Helder en De Rouwe en amendement De Rouwe en Van der Staaij

a. amendement Van der Staaij, Helder en De Rouwe: nullimieten voor ieder drugsgebruik

- De heren Van der Staaij en De Rouwe en mevrouw Helder willen met hun in paragraaf 4 genoemde amendement nog een stap verder gaan dan de Minister van IenM en u met de nota van wijziging hebben gezet. Zij stellen voor om voor ieder drugsgebruik in het verkeer nullimieten te hanteren. Voor een totaalverbod op enkelvoudig drugsgebruik, bestaat echter geen legitieme noodzaak en reden.

Ook niet vanwege de verkeersveiligheid, zoals zij van oordeel zijn. U wordt dan ook geadviseerd om de aanvaarding van dit amendement ten zeerste te ontraden. Nullimieten voor enkelvoudig drugsgebruik zijn disproportioneel. Die pakken onevenredig zwaar uit voor mensen die uren geleden een drug hebben gebruikt en nog sporen van afbraakproducten in hun bloed hebben. En ook voor mensen die zelf geen cannabis hebben gebruikt, maar alleen langdurig aan cannabisrook zijn blootgesteld. Bovendien leveren nullimieten een ongelijke behandeling tussen bestuurders die met alcohol en die met drugs aan het verkeer deelnemen terwijl daarvoor geen rechtvaardiging kan worden gegeven.

In de inleidende spreektekst is voor u een reactie op het amendement opgenomen: u zie de blz. 6 tot en met 9.

b. amendement De Rouwe en Van der Staaij: nullimieten voor ieder drugsgebruik van beginnende bestuurders

Met dit amendement willen de heren De Rouwe en Van der Staaij bewerkstelligen dat analoog aan de regeling die voor alcoholgebruik in het verkeer geldt, een specifieke regeling wordt getroffen voor beginnende bestuurders die met drugs op aan het verkeer deelnemen. Op grond van artikel 8 van de Wegenverkeerswet 1994 geldt namelijk voor beginnende bestuurders in geval van alcoholgebruik een lagere grenswaarde dan voor ervaren bestuurders: 0,2 promille voor beginnende bestuurders en 0,5 promille voor ervaren bestuurders.

11.1

Voor

alcoholgebruik geldt, anders dan de heren De Rouwe en Van der Staaij suggereren, namelijk ook geen nullimiet. Voor alcoholgebruik geldt immers de limiet van 0,2 en die is hoger dan de nullimiet oftewel de laagst meetbare hoeveelheid alcohol. Voor enkelvoudig drugsgebruik is het, anders dan bij alcohol, niet mogelijk om per drug een limiet te bepalen die tussen de voor de drug voorgestelde gedragsgerelateerde grenswaarde en nullimiet inzit. Dat komt omdat de per drug voorgestelde gedragsgerelateerde grenswaarde, anders dan het geval is ten aanzien van alcoholgebruik, al op een laag niveau vastgesteld zal worden. Een nog lagere grenswaarde zou uitkomen op een nullimiet. Nullimieten voor enkelvoudig drugsgebruik zijn ook voor beginnende bestuurders, zoals in reactie op het amendement Van der Staaij, De Rouwe en Helder is aangegeven, disproportioneel.

In de inleidende spreektekst is voor u een reactie op het amendement opgenomen: u zie de blz. 10 tot en met 12.